

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ
ЦАРИНСКА УПРАВА

ИЗВЕШТАЈ
ЗА РАБОТАТА НА ЦАРИНСКАТА УПРАВА
ЗА МАЈ 2008 ГОДИНА

Јуни, 2008

I. Зајакнување на институционалниот капацитет

1. Владата на Република Македонија донесе измена на Уредбата за поблиските критериуми и начинот на спроведување на ослободувањето од плаќање на увозни давачки, како и вредноста, количината и видот или намената на стоката која може да се ослободи од плаќање на увозни давачки (Сл. весник на РМ 64/2008). Со измените на Уредбата домашните патници при враќање од странство ќе бидат ослободени од плаќање на царина за предмети од некомерцијална природа во вредност од 175 евра во денарска противвредност, наместо 45 евра како што беше претходно. Измените на Уредбата почнаа да се применуваат од 30.05.2008 година.
2. Со цел да се обезбеди еднообразна примена на активностите и процедурите кои ги применуваат царинските службеници при спроведување на царинската постапка, Царинската управа во текот на мај ги донесе следните упатства:
  - Упатство за чување, обучување и користење на царински кучиња за откривање дроги, психотропни супстанции и прекурзори со кое се утврдуваат правилата за чување, обучување и користење на царински кучиња за откривање дроги, психотропни супстанции и прекурзори;
  - Упатство за работа со информатори со кое се утврдуваат мерките за безбедна работа со лицата што даваат информации (информатори) и нивна заштита, како и стандардниот пристап при нивната идентификација, припрема и управување, со цел обезбедување на постојан проток на квалитетни информации, како и процедурите за прибирање и чување на информации од информаторите и условите за давање надомест;
  - Упатство за начинот на постапување со привремено задржани, одземени и стоки отстапени во корист на државата со кое се утврдува начинот на постапување со привремено и конечно одземени стоки и стоки отстапени во корист на државата, нивно евидентирање, сместување и чување, предавање, продажба и распределба на паричните средства остварени со продажбата, како и надлежностите и одговорностите;
  - Упатство за примена на законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам со кое се утврдува начинот на евидентирање на внесувањето и изнесувањето на готови пари и хартии од вредност преку царинската линија на Република Македонија;
  - Упатство за начинот на задолжување и раздолжување на лично вооружување и муниција во магацин, како и нивно чување и работата на магацинот на оружје и муниција;
  - Упатство за спроведување на царинската постапка во меѓународниот поштенски сообраќај;
  - Упатство за начинот на земање и испитување на мостри со кое се пропишува начинот на земање на мостри, постапување со мострите и нивно доставување на анализа, испитување на мострите, постапување со земените мостри по спроведената анализа и утврдување на трошоците за испитување;
  - Упатство за работа на Одделението за координација и комуникација (ОКК) со кое се уредува начинот на работата на ОКК кое работи 24 часа секој ден (24/7) чија основна задача е прием на информации, првична анализа, проценка и нивно процесирање, давање логистичка поддршка на царинските работници на терен и во царинските испостави.
3. Со цел забрзување на царинските постапки и намалување на трошоците на бизнис заедницата, од 19.05.2008 година започна да се спроведува извозна царинска постапка и тоа непрекинато 24 часа на граничниот премин Богородица (македонско-грчка граница). Од 29.05.2008 година на граничниот премин Ново Село (македонско-

бугарска граница), започна да се спроведува царинска постапка на стоково царинење со што, се овозможува увозно царинење во текот на редовното работно време, а извозното царинење на стоката се одвива непрекинато 24 часа.

4. Во врска со активностите за промоција и поширока примена на поедноставените постапки, беше одржан иницијален состанок за формирање на Советодавно тело во кое ќе учествуваат претставници на Царинската управа и бизнис заедницата (стопански комори, шпедитери и транспортери). Дополнителни причини за формирање на Советодавното тело се унапредувањето на партнерство со приватниот сектор како еден од стандардите на Светската царинска организација за безбедност и олеснување на меѓународната трговија и стандард предвиден во Ревидираната Кјото конвенција за хармонизација и поедноставување на царинските постапки. Во рамките на Советодавното тело се предвидува да се разгледуваат тековните проблеми кои се појавуваат при секојдневно спроведување на царинските постапки, давање на предлози за олеснување на движењето на стоката, како и предлози за евентуални измени на законските и подзаконските акти кои го регулираат царинското работење.
5. Во рамките на Проектот за имплементација на NCTS во Република Македонија, продолжуваат континуираните активности на работната група, а со почетокот на ангажманот на консултантите ангажирани во рамките на Проектот за предпристапна помош IPA 2007 се очекува активностите да се интензивираат и да се одвиваат според предвидената динамика.
6. Во мај продолжија активностите за дополнителен развој на софтверската апликација MIS (Management Information System) и подобрување на нејзините функционалности, апликацијата Border - со изработка на автоматско затварање и обработка на заклучоци за евиденција на стока за NATO/KFOR, инсталирана е нова верзија на апликацијата за размена на податоци (SEMS) во Одделението за разузнавање и Одделението за координација и комуникација, ЦИ¹ Табановце, ЦИ Деве Баир и ЦИ Блаце.
7. Во рамките на Проектот за воведување на Едношалтерски систем и контрола при единствено застанување (ЕС/КЕЗ), во мај продолжија активностите за поставување и инсталација на техничката опрема и ИТ тестирање на компонентите на системот и изработка на лиценците на партиципирачките владини институции. Во врска со имплементацијата на Microsoft Active Directory 2003 - Систем за контрола на кориснички пристап во мај беа опфатени четири внатрешни царински испостави, како и одделението за управна постапка во Царинарница Куманово, Одделението за анализа на ризик, Одделението за наплата на приходи и гаранции и Одделението за обуки.
8. Во мај 2008 година Царинската управа наплати 4.415 милиони денари (околу 72 милиони евра) на име вкупни приходи од увозни давачки, од кои 550 милиони денари (околу 8,9 милиони евра) на име царина и други царински давачки, 3.762 милиони денари (околу 61,2 милиони евра) на име ДДВ, 85 милиони денари (околу 1,4 милиони евра) на име акцизи и 18 милиони денари (околу 0,3 милиони евра) на име надоместоци. Во споредба со истиот месец 2007 година, вкупно наплатените увозни давачки се поголеми за 30,6 %.

Во периодот јануари - мај 2008 година Царинската управа наплати 19.970 милиони денари (околу 325 милиони евра) на име вкупни приходи од увозни давачки што е 29% повеќе во однос на истиот период 2007 година. Од вкупно наплатените буџетски

---

¹ Царинска испостава – организациона единица на Царинската управа

приходи во периодот јануари - мај 2008 година, на име царина и царински давачки наплатени се 2.439 милиони денри (околу 40 милиони евра) што е еднакво со истиот период 2007 година. На име ДДВ наплатени се 17.071 милиони денари (околу 277,6 милиони евра), што е за 35% повеќе во однос на истиот период 2007 година. На име акцизи наплатени се 367 милиони денари (околу 6 милиони евра) што е 3% повеќе во однос на истиот период 2007 година. На име надоместоци наплатени се 93 милиони денари (околу 1,5 милиони евра) што е 50% повеќе во однос на истиот период 2007 година.

II. Административени капацитет

9. Врз основа на потпишаниот договор помеѓу Царинската управа и Светската царинска организација (СЦО) во периодот од 5-9 мај 2008 година, мисија на СЦО ја инсталираше платформата за електронско учење (e-learning) на СЦО. Во рамки на Мисијата, покрај инсталирањето на платформата, извршена е обука на вработените за нејзино користење и изработен е план за инсталирање на модулите и системот во согласност со Стратегијата за обуки и стручно усовршување на царинските работници, Акциониот план и Годишната програма за обуки за 2008 година. Првите модули кои ќе бидат инсталирани и преведени на македонски јазик се модулите за: гранични контроли, интегритет, SAFE Програмата и измените на хармонизираните систем 2007 година.
10. Во рамките на Paranza проектот за електронско учење доделени им се кориснички имиња на 73 учесници кои до 23.05.2008 година имаа пристап кон модулите за обука за откривање на шверц на цигари. Половина од учесниците добија уверение за успешно завршување на оваа обука по пат на електронско учење.
11. Во текот на мај 2008 година, Царинската управа продолжи со спроведување на годишната програма за обуки. Меѓу позначајните обуки кои се одржаа во мај се: обуки за идентификација на дрога, преглед на патници, финансиски криманал, оружје за масовно уништување, новите царински блупринти на Европската Унија. Исто така успешно се реализирани обуките во рамките на Програмата за техничка помош со Холандската царина, како и воведните и основните курсеви за новопримените царински работници.

На обуките (вкупно 15) во времетраење од 2.622 часа учествуваа 141 царински службеник. Просечното времетраење на обука за вработените кои посетувале обука е 18 часа, додека просечното времетраење на обука за секој вработен е 3 часа.

III. Интегритет и борба против корупција

12. Во мај 2008 година инспекторите од Одделението за внатрешни истраги реализираа 15 истражни постапки во организационите единици на Царинската управа. Внатрешните истраги се спроведени врз основа на различни сознанија и примени информации. За спроведените истраги изработени се 5 службени информации и 8 службени белешки². Во истиот период Одделението за внатрешна инспекција изврши

---

² Службени информации се изготвени кога по извршените внатрешни истраги постои основано сомнение дека царинските службеници работеле спротивно на позитивните законски одредби, подзаконски акти, оперативни инструкции и етичкиот кодекс. Службени белешки се изготвени кога по извршените внатрешни истраги не е утврдено работење на

7 контроли во повеќе организациони единици на Царинската управа и изготви 7 извештаи.

Во мај 2008 година, Царинската управа до Основните јавни обвинителства поднесе 2 кривични пријави против три царински службеници за кои постои основано сомнение дека ја злоупотребиле службената положба неправилно применувајќи ги правилата за примена на преференцијално потекло за стока.

IV. Транспарентност

13. Во мај 2008 година преку отворената царинска телефонска линија број 197 се примени 8.293 повика или 276 просечно дневно, од кои:
  - 4 повика се А класа (информации за кои се бара неодољна акција од страна на испостава или мобилна екипа) и по кои се превземени активности,
  - 5 повика се Б класа (информации кои бараат натамошни дополнителни испитувања од други одделенија во Секторот за контрола и истраги или од други одделенија во Царинска управа), проследени до одделение за разузнавање и истраги за дополнителна обработка,
  - 29 повика се Ј класа (информации проследени до Сектор за професионални стандарди, а кои се однесуваат на жалби на граѓани за коруптивно и непрофесионално работење на царинските работници),
14. До Гранична полиција упатени се 41 барање за асистенција, проверка на лица/возила за остварен влез или излез, а до Дежурниот центар за состојби при Бирото за јавна безбедност на Министерството за внатрешни работи упатени се 5 барања за проверка на податоци на лица. На сите упатени барања е добиен одговор.
15. Во мај 2008 година на интранет порталот на Царинската управа се објавени 15 информации, додека на официјалната интернет страница се објавени 55 информации на македонски, англиски и албански јазик.

V. Спречување на нелегален увоз, извоз и транзит на стока и заштита на права од интелектуална сопственост

16. Врз основа на разузнавачки информации и анализи на ризикот, специјалните мобилни единици на Царинската управа во мај 2008 година извршија преглед на 326 камиони, 36 автобуси, 489 автомобили или на вкупно 850 возила на граничните премини и во внатрешноста, при што се запленили разни стоки (акцизна стока, текстил, како и фалсификувана стока од повеќе трговски марки). Истовремено, и царинските службеници на граничните премини и во внатрешните царински испостави спречија повеќе обиди за криумчарење, при што се запленили:
  - 25.360 парчиња цигари и 400 грама ароматизиран тутун,
  - 34 литри алкохолни пијалоци,
  - 38.526 парчиња текстилни производи и облека и 1.075,5 м² синтетичка ткаенина,
  - 1.200 кг јаболка,
  - 2.590 парчиња лекови, медицински средства и помагала,

царинските службеници кое е спротивно на позитивните законски одредби, подзаконски акти, оперативни инструкции и етичкиот кодекс.

- 364 парчиња делови за моторни возила (ладилници, хауби, браници, трепкачи, држачи за амортизери, фарови) и 74 парчиња употребувани надворешни гуми за патнички возила,
- 143 парчиња употребувана техничка стока (фрижидери, замрзнувачи, телевизори, правосмукалки), 44 парчиња компјутерска опрема (монитори, компјутери, тастатури, принери, рутери, адаптери, кабли), 492 парчиња мобилни телефони и 18 парчиња делови за мобилни телефони, 5 часовници за тахографска лента, 1 читач за километри на тахографски часовници, 6 дигитални читачи за тахографски ленти,
- 1 мотоцикл,
- 123 парчиња германска полициска униформа (93 парчиња машки јакни и 40 парчиња машки панталони),
- 231 парче порцелански плочи за фотографии во различни форми и димнезии и 106 парчиња керамички плочи за надгробни споменици,
- 35 парчиња рекламни паноа со керамички плочки и 300 парчиња керамички бродури,
- поголема количина на елементи за домаќинство (65 кутии со дрвени елементи за кујна, 8 расклопени гарнитури за седење, 2 маси, 146 мијалници и ормари за купатила),
- алати, машини и делови – 1 машина за лепење на пластика, 1 машина за шиење, 60 парчиња вентили за водни ситеми и 296 парчиња делови за земјоделски машини (дрвени лежишта, ножеви за косилка, затворачи за ладник, сајли за кумплуг и др.), 820 парчиња делови од механизми за прозорци, 4 катури кабел за струја, 60 парчиња сигнални табли за такси возила,
- 50.200 евра,
- 1.200 американски долари,

17. За откриените обиди за недозволен пренос на стока, како и за останатите недозволен постапувања, до Комисијата за одлучување по прекршок при Царинската управа доставени се 214 барања за поведување на прекршочна постапка, од кои: 48 барања по прекршочна пријава за возила доставени од Министерството за внатрешни работи, 13 барања по записник за царински прекршок доставени од Секторот за контрола и истраги, 95 барања по записник за царински прекршок доставени од царинските испостави, а останатите 58 се вратени предмети од Основните судови кои со решенија се огласуваат за ненадлежни. Комисијата за одлучување по прекршок при Царинската управа во мај реши 57 предмети во редовна и скратена постапка и за истите изрече глоба во вкупен износ од 5 милиони денари (околу 80,7 илјади евра) и одзеде стока во вкупна вредност од 208 илјади денари (околу 3,4 илјади евра).

Во текот на мај Царинската управа издаде 163 покани за плаќање на глоба, односно изрече мандатни казни на сторителите на царински прекршоци во вкупен износ од околу 1,4 милиони денари (околу 23 илјади евра).

Во мај 2008 година Царинската управа донесе 154 решенија за дополнителна наплата на помалку пресметан царински долг во вкупен износ од 3,6 милиони денари (околу 59 илјади евра).

Во овој месец Царинската управа до основните јавни обвинителства поднесе 16 пријави за покренување за кривична постапка против 17 физички лица и 10 правни лица.

18. Во мај 2008 година Царинската управа спречи 16 обиди за повреда на право од интелектуална сопственост и привремено задржа 35.114 парчиња различна стока и 550 метри етикети, со следната структура:

- 1.170 парчиња со лого на трговската марка PUMA (995 пара патики, 102 парчиња маици, 12 пара тренерки, 40 парчиња хеланки и 21 парче капи),
- 634 парчиња со лого на трговската марка ADIDAS (444 пара патики, 10 пара тренерки, 46 пара детски тренерки, 6 парчиња тренерки-горен дел, 96 пара спортски комплети, 12 парчиња дресови, 20 парчиња хеланки),
- 3.659 пара влечки со лого на трговската марка FILA,
- 46 парчиња со лого на трговската марка NIKE (40 парчиња хеланки и 6 парчиња капи),
- 242 парчиња со лого на трговската марка DIESEL (10 парчиња фармерки, 2 парчиња маици и 230 парчиња текстил),
- 10 парчиња фармерки со лого на трговската марка REPLAY,
- 238 парчиња со лого на трговската марка D&G (120 парчиња блузи, 11 парчиња фармерки, 9 парчиња ташни, 2 парчиња маици и 96 парчиња текстил),
- 3 парчиња јакни со лого на трговската марка CAMEL,
- 70 парчиња со лого на трговската марка ARMANI (60 парчиња кошули и 10 парчиња фармерки),
- 2 парчиња чанти со лого на трговската марка CHANEL,
- 1.744 парчиња со лого на трговската марка LACOSTE (1.730 парчиња амблеми, 14 парчиња блузони и 550 метри етикети),
- 9 парчиња со лого на трговската марка MERCEDES (6 парчиња комбинизони и 3 парчиња јакни),
- 3 парчиња со лого на трговската марка MARLBORO (1 парче комбинизон и 2 парчиња јакни),
- 99 парчиња часовници со лого на трговската марка COCA-COLA,
- 2.389 парчиња автоделови со лого на трговската марка MERCEDES-BENZ,
- 8.300 парчиња со лого на трговската марка HEWLETT PACARD (7.000 парчиња CD-R, CD-RW и 1.300 парчиња DVD-R, DVD-RW),
- 400 парчиња кутии за мобилни телефони со лого на трговската марка NOKIA,
- 15.526 парчиња со лого на трговската марка PHILIPS (5.526 парчиња светилки и 10.000 парчиња стартери за светилки),
- 570 парчиња светилки со лого на трговската марка OSRAM.

Во мај 2008 година прифатени се 6 нови барања за преземање на царински дејства според Законот за царински мерки за заштита на права од интелектуална сопственост за Roberto Cavalli, Boss Intense, Hugo Boss (во слика ТМ 710699), Hugo Boss (во слика ТМ 71501), Hugo Deep Red и Hugo Dark Blue.

19. На 08.05.2008 година Царинската управа спроведе уништување на 14,5 тони замрзнато месо – свински полутки увезени од Полска.

Во мај 2008 година Царинската управа спроведе уништување на 1.866 парчиња фалсификувана стока (патики), за која по завршување на постапката согласно Законот за царински мерки за заштита на правата од интелектуална сопственост се потврди дека е фалсификат и ги повредува правата од интелектуална сопственост. Уништената фалсификувана стока е од следните трговски марки: Puma, Converse, Boss, Reebok и Adidas.

VI. Меѓуинституционална, меѓународна соработка и проекти

20. Во периодот од 14 до 15 мај 2008 година, Царинската управа во соработка со СЦО, USAID – BEA – Проектот за подобрување на деловното окружување и Економскиот факултет од Скопје организираше Регионалната конференција - Програма на Светската царинска организација за безбедност и олеснување на глобалната трговија (SAFE) – предизвици за регионот. Покрај претставници на Царинската управа, на конференцијата учествуваа и претставници на царинските управи на Хрватска, Србија, Босна и Херцеговина, Молдова и УНМИК – Косово, како и претставници на бизнис заедницата, владините институции, шпедитерите и стопанските комори. Тема на конференцијата беа најновите трендови и препораки на Светската царинска организација за подобрување на царинското работење, предвидени во Програмата на Светската царинска организација за безбедност и олеснување на меѓународната трговија– SAFE, кон која се има приклучено и Република Македонија. Исто така, учесниците имаа можност да се запознаат со новините и искуствата во поглед на воведувањето на концептот на Овластен економски оператор и едношалтерскиот систем.
21. Од 22 до 23 мај во Брисел се одржа Подкомитет за индустрија, трговија, царина и оданочување. На Подкомитетот беа презентирани на постигнувањата на Царинската управа во периодот мај 2007-мај 2008 година, и тоа: напредокот во областа на хармонизацијата на македонското царинско законодавство со законодавството на Европската унија и последните измени на Царинскиот закон, зајакнувањето на административниот капацитет, донесените прописи, регулативи, инструкции и насоки, како и одржаните обуки. Од страна на претставниците на Царинската управа повторно беше истакнат проблемот на менување (рачно и неовластено) на податоците во оригиналните и официјални царинските документи (ЕУР-и, царински декларации, фактури и др.) издадени од економски оператори и царински служби на други држави, а наменети за економски оператори од Република Македонија и Царинската управа, во кои оригиналниот и официјален податок “Република Македонија” се пречкртува и рачно се запишува “Skopja” или “F.Y.R.O”.
22. Во рамките на Пилот проектот за прекугранично олеснување на трговијата помеѓу Република Македонија, Република Бугарија и Република Србија, Царинската управа во соработка со изведувачот ICLogistics и Факултетот за туризам и царина во Охрид, организираше Конференција на тема “Патот на свилата - Информациски Автопат на 21-от век“, која беше фокусирана на технологиите и иновациите поврзани со олеснувањето на меѓународната трговија. Во текот на Конференцијата беше извршена демонстрација на ИТ технологијата која се применува во делот на електронска размена на податоци од малите и средните претпријатија до релевантните гранични институции.
23. Во рамките на програмата на EU Customs 2013, а во организација на Светската Царинска организација (WCO), Светската организација за заштита на правата на интелектуална сопственост (WIPO) и Организацијата за економска соработка и развој (OECD), во периодот од 21 до 23 мај 2008 година во Халкидики, Грција се одржа Меѓународна конференција за борба против фалсификатите и пиратеријата на тема: "Царината одговара на предизвиците". На Конференцијата Царинската управа на Република Македонија ги презентираше сопствените искуства, организацијата и постигнатите резултатите во областа на заштита на интелектуалната сопственост и борбата против фалсификатите и пиратеријата.

24. Во СЕН базата на Светската царинска организација се внесени податоци за 1 заплена реализирани од Царинската управа.